

Nedoumice povezane s pokratom *HNL*

U moru pokrata kojima se svakodnevno služimo, nalaze se i one uz koje povezujemo i određene gramatičke probleme. To su pokrate nastale od imena ili naziva u kojima je posljednja riječ ženskoga roda. Bez obzira na to, one pokrate koje ne završavaju na *-A* muškoga su roda. *Hrvatski pravopis* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje također kaže da je većina pokrata muškoga roda i u jednini neovisno o tome kojega je roda i broja višerječni naziv od kojega su izvedene. U nazivu *Europska unija unija* je imenica ženskoga roda, ima nastavak *-a* i pripada *e*-sklonidbi. Međutim, pokrata *EU* muškoga je roda, pripada *a*-sklonidbi i u kosim padežima dobiva one nastavke koje bi imala i svaka druga imenica muškoga roda u jednini (N/A EU, G EU-a, D/L EU-u, I EU-om). Isto je s pokratama *SDP* (Socijaldemokratska partija), *HDZ* (Hrvatska demokratska zajednica), *HTV* (Hrvatska televizija), *HAZU* (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti), *SAD* (Sjedinjene Američke Države) i sl.

pogrešno	točno
SAD su započele najveću vojnu vježbu.	SAD je započeo najveću vojnu vježbu.
EU je odlučila prekinuti pregovore.	EU je odlučio prekinuti pregovore.
HRT je upravo poslala priopćenje o otkazu.	HRT je upravo poslao priopćenje o otkazu.

Tako je i s pokratom *HNL* (Hrvatska nogometna liga). Ona se prema nazivima slova od kojih je sastavljena čita *ha-en-el* i muškoga je roda kao i *HAK*, *EU*, *SAD*, *SDP* i sl.

Dakle, treba je i sklanjati kao imenicu muškoga roda: N *HNL*, G *HNL-a*, D/L *HNL-u*, I *HNL-om*:

Osijek im, naime, još nije zabio pogodak u HNL-u.

Ukupno mu je to šesti gol u HNL-u.

Vidimo da Slovačka liga ima dosta sličnosti s HNL-om...

... moglo bi se očekivati da se Rijeka prometne u ravnopravnog pretendenta za naslov prvaka u HNL-u.

* Edita Medić lektorica je na Odjelu za kroatistiku Sveučilišta u Zadru.

Od hrvatskih klubova svoje bi mjesto zauzelo najboljih 6 klubova po tablici iz HNL-a...

Kaže li se onda *Prva HNL* ili *Prvi HNL*?

S obzirom na to da je pokrata *HNL*, kako smo već rekli, muškoga roda, treba je i sklanjati kao pokratu muškoga roda, a i njezin atribut treba biti muškoga roda. Tako bi uz pokratu *HNL* trebao stajati atribut u muškome rodu: *Prvi HNL*, *Drugi HNL*, *Treći HNL*, a ne, kako je to uobičajeno u medijima, *Prva HNL*, *Druga HNL*, *Treća HNL*. Također, pokrata bi se i unutar takve sintagme trebala sklanjati jer su samo pokrate *RH* (Republika Hrvatska), *BiH* (Bosna i Hercegovina), *BDM* (Blažena Djevica Marija), *BMG* (Baltazar, Melkior, Gašpar) i *INRI* (*Iesus Nasarensus rex Iudaeorum*) nesklonjive. Dakle, trebalo bi slijediti navedeni sklonidbeni uzorak: N/A *Prvi HNL*, G *Prvog(a) HNL-a*, D *Prvom(u) HNL-u*, L *Prvom(e) HNL-u*, I *Prvim HNL-om*. U korpusu *brWaC* možemo pronaći pravilne primjere poput:

U posljednjem dvoboju 28. kola Prvog HNL-a u Kopriivnici nogometaši Slaven Belupa i Hajduka odigrali su 1 : 1.

U utakmici 27. kola Prvog HNL-a Split je na stadionu Park mladeži svladao Rijeku s 3 : 1.

... Cibaliu je još vodio u Prvom HNL-u prije 19 godina, a poslije mijenjao mnoge sredine.

... koji su u četvrtak navečer ubičeni zbog navodnog namještanja utakmica Prvog HNL-a.

Brojni primjeri u korpusu ipak upućuju na to da se svakodnevno ta pokrata češće upotrebljava u ženskome rodu te da se uz atribut uglavnom ne sklanja:

Na 144 utakmice u prvih 18 kola ovogodišnjeg prvenstva Prve HNL suci su 619 puta opominjali igrače žutim kartonima. > Na 144 utakmice u prvih 18 kola ovogodišnjeg prvenstva Prvog HNL-a sudci su 619 puta opominjali igrače žutim kartonima.

Predviđeni program odigravanja utakmica Prve HNL prema kalendaru natjecanja u jesenskom dijelu prvenstva... > Predviđeni program odigravanja utakmica Prvog HNL-a prema kalendaru natjecanja u jesenskom dijelu prvenstva...

U 13. kolu Prve HNL nije bilo isključenih igrača. > U 13. kolu Prvog HNL-a nije bilo isključenih igrača.

Važno je spomenuti još jednu pogrešku povezanu s pisanjem pokrata, a to je ponavljanje istoznačne riječi koja se već krije u pokratu te tako nastaje pleonazam. Tako uz pokratu *HNL*, koja je nastala kraćenjem na početna slova svake riječi u nazivu *Hrvatska nogometna liga*, ne treba dodavati riječ *liga*.

Da u HNL ligi ostane momčad Istre... > Da u HNL-u ostane momčad Istre...

Momčad iz Žrnovnice kraj Splita, koja se trenutno nalazi na 13. mjestu Druge HNL lige... > Momčad iz Žrnovnice kraj Splita, koja se trenutno nalazi na 13. mjestu Drugog HNL-a...

Na osam utakmica 12. kola Prve HNL lige prema službenim podacima delegata... > Na osam utakmica 12. kola Prvog HNL-a prema službenim podacima delegata...

Mogli bismo zaključiti da se prema pokratu *HNL*, i onda kad dolazi samostalno i onda kad dolazi s atributom ili zahtijeva sročnost s predikatom, primjerice u perfektu, treba odnositi kao prema imenici muškoga roda i reći da je *HNL postao bogatiji za jednoga mladog igrača*, a ne da je *HNL postala bogatija za jednoga mladog igrača*.

Do prije nekoliko godina HNL je slovila za jednu od najlošijih europskih liga.

> Do prije nekoliko godina HNL je slovio za jednu od najlošijih europskih liga.

HNL je bila razvojna liga za mlade igrače sve dok se nije napravio veliki zaokret u njezinu upravljanju. > HNL je bio razvojna liga za mlade igrače sve dok se nije napravio veliki zaokret u njegovu upravljanju.

HNS je tada zaradio prvi veći novac, HNL je bila jaka, a Dinamo i Hajduk su nešto značili u Europi. > HNS je tada zaradio prvi veći novac, HNL je bio jak, a Dinamo i Hajduk nešto su značili u Europi.

